

Tiedon laatukehikko -hankkeen TIHA TP3 Tilastokeskus- ohjausryhmän kokous 7/2021**Aika: Keskiviikkona 5.7.2021 klo 14.-15.****Paikka: Teams****Läsnä: Kirsti Pohjanpää (pj), Jussi Heino, Hannele Orjala (poissa), Outi Ahti-Miettinen, Essi Kaukonen (sihteeri)****Poissa:**

- 1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen**
- 2. Ilmoitusasiat**
- 3. Edellisen kokouksen pöytäkirja**

Edelliseen pöytäkirjaan ei ole tullut muutoksia.

Toivotaan käytäntönä Teamsissä peukutusta kuittauksena pöytäkirjan katsomisesta / hyväksymisestä.

- 4. VM ohjausryhmän evästys**

VM:n asettama ohjausryhmä kokoontui 17.6.2021. Linkki pöytäkirjaan tulee Hankeikkunaan. Ohjausryhmä kokoontuu kvartaaleittain, seuraavat kokoukset ovat syyskuussa ja joulukuussa.

Ohjausryhmäkokouksessa käsiteltiin kevään pilotoinnissa päivittyvä laatukriteeristö mittareineen ja tämän työkalun hallintamalliaihio. Lisäksi keskusteltiin tiedon laadun edistämisen ja yhteistyön tulevaisuuskuvausta.

Ohjausryhmä oli tyytyväinen laatukriteeristön kokonaisuuteen ja kysymysten kautta lähestymiseen. Ohjausryhmältä saatiin oivallista evästystä viime hetken meneillään olleeseen pohdintaan *kattavuus* ja *täydellisyys* kriteerien yhdistämisestä. Yhdisteltävyyden näkymistä tiedusteltiin; se ilmenee *koneluettavuuden*, *ymmärrettävyyden* ja *suositustenmukaisuuden* kriteereissä. Tämä on hyvä tuoda viestinnässä esille.

Laatukriteerit työkalun hallintamalliaihiota pidettiin varsin hyvänä. Ohjausryhmä totesi, että se kannattaa pitää riittävän yksinkertaisena.

Tässä vaiheessa tehtävät on hallintamallissa kuvattu rooleille.

Keskustelussa tiedusteltiin mahdollisia toimijoita. Puheenjohtaja nosti esille Tilastokeskuksen mahdollisena vastuutahona. Keskustelussa nostettiin esille resurssitarve sekä toisaalta terveystieteen huomiointi mahdollisena vastuutahona. Puheenjohtaja kertoi näkemyksensä siitä, että vastuu sijoittuisi valtionvarainministeriön alaiseen virastoon.

Projektipäällikkö totesi, että vahva verkostotoiminta on joka tapauksessa tarpeellista ja kertoi, että Valtava-hankkeen kanssa on pidetty yhteistyöpalavereja, seuraava on tiedossa vielä ennen juhannusta.

Tulevaisuuskeskustelussa nousi esille muun muassa verkostojen ja ryhmien rooli tiedon laadun edistämässä, laadun palautekanavat, laadun kuvauksen linkittyminen tietoaisteistojen peruskuvaukseen ja sen vaiheeseen toimijoilla, laatukriteerien kiinnittyminen meneillään /tuloillaan oleviin hankkeisiin sekä SVT-toimijoiden ja tilastotuotannon mahdollinen

sijoittuminen ensi vaiheen hyödyntäjiin. Laatuksiteerien suositusstatusta pidettiin hyvänä valintana.

Kaiken kaikkiaan VM ohjauksesta tuli arvokasta näkemystä laatuksiteerien ja hallintamalliaihion viimeistelyyn. Ohjausryhmäkeskustelun arvokasta antia hyödynnetään myös syksyllä luonnosteltavassa laatuksiteerien käyttöönoton suunnitelmassa.

5. Projektin tilannekatsaus

Meneillään olevan jakson tehtävät

Projektipäällikkö kertoi, että pilotoinnissa siirryttiin pilotoinnin yhteenvetovaiheeseen ja on viimeistely pilotoinnin ehdotusta laatuksiteereiksi ja mittareiksi, sekä arvioitu laatuksiteerien kypsyyttä syyskaudelle suunnitellulle lausuntokierrokselle. Käyttöönottoa tukevia tulevia töitä on tarkennettu, ja keskusteluja potentiaalisten pilotojien kanssa on käyty.

Menneellä jaksolla järjestettiin kaksi tärkeää teemapajaa. 8.6.2021 pidettiin pilotojien ja laajan projektiryhmän yhteinen paja, jossa käsiteltiin pilotoinnin ehdotus laatuksiteereiksi ja mittareiksi. Paja kimmoitti vielä viime hetken päivitykset laatuksiteeristöön. Nämä saatiin hienosti hoidettua ja laatuksiteeristö voi lähteä lausuntokierrokselle syyskuussa.

10.6.2021 pidettiin laajan projektiryhmän paja, jossa käsiteltiin syyskauden 2021 ja vuoden 2022 tunnistetut erityiset työt ja saatiin ehdotuksiin hyvää palautetta. Pajassa keskusteltiin myös tiedon laadun yhteistyön tulevaisuuskuvasta.

Laajalta projektiryhmältä ja piloteilta koottiin näkemystä laatuksiteerityökalun hallintamalliaihioista. Saatua arvokasta näkemystä hyödynnetään sekä hallintamalliaihion kehittämisessä että laatuksiteerien käyttöönottosuunnitelmassa.

Jaksolla pidettiin 21.6.2021 TK katselmointi, jossa käytiin vilkasta keskustelua ja saatiin hyviä näkemyksiä Mentin kautta. Valtava hankkeen ja Garbon Neutral Tourism hankkeen kanssa on myös palaveroitu.

Resurssitilanne ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden tilanne ja erityistarpeet

Syyskauden laadun kuvauksen pilotteja on hyvä vielä selvittää. Korkeakouluharjoittelija Inari Gustafsson on ollut hienosti mukana pajajärjestelyissä ja osallistamisessa mm Mentin hoitamisen kautta sekä sisäisessä viestinnässä.

Laajalle projektiryhmälle on toimitettu kysely syyskauden töihin osallistumisesta. Vuoden 2022 töistä keskusteltiin 10.6.2021 pajassa ja niihin palataan näillä näkymin syyskuussa.

TiHA-hankkeen mahdolliset muutosehdotukset ja muut ehdotukset

Julkisen hallinnon toiminnan kehittämisen arkkitehtuuriyhteistyöryhmän (ARKKI) kokouksessa 3.6.2021 asialistalla oli TIHA työpakettien käsittely. Tiedon laatuksiteeristö -hankkeen osalta erityisesti laatuksiteerit. Käsittelyssä tiedon laatuksiteerit nähtiin hyvinä ja kattavina, mutta samalla

5.7.2021

niiden laajuus sekä tiedon käyttötarkoituksen tuottamat (erilaiset) laatuvaatimukset herättivät pohdintaa. Todettiin, että tapauskohtaisesti tulee arvioida tarpeellisia laatuksiteerejä ja mahdollisia laatuvaatimuksia suhteessa tiedon käyttötarkoitukseen.

Parhaillaan tuotetaan arviomuistiota automaattisen päätöksenteon vaatimista muutoksista tietojärjestelmä- ja tiedonhallintasäätelyyn. Osana nykytilan arviota on luku tiedon laatua koskevasta (nyky)säätelystä, jossa on käytetty apuna alustavia laatuksiteereitä.

Kaukonen kertoi, että TiHA hankkeen teemoista tehdään tänäkin vuonna gradutöitä, ehdolla nyt myös tiedon laadun teemoja. Ohjausryhmä piti tätä oikein hyvänä ajatuksena. TiHA hankevetäjien, CGI:n ja opiskelijoiden syksyn palaverissa täsmennetään ja valitaan opinnäytetöiden aiheet.

TiHA verkkotilaisuuksista on tallenteet, joten jälkepäinkin näihin tilaisuuksiin voi palata. Tallenteet löytyvät [Hankkeen tilaisuudet ja ajankohtaiset kuulumiset -sivulta](#).

Tulevat tehtävät ja niihin liittyvät riskit

Projektipäällikkö kertoi, että pilotoinnin ehdotus laatuksiteereiksi ja mittareiksi -dokumentti on viimeistelyssä ja Tietoaineistojen laatuksiteerit - verkkosivun päivitys työn alla parhaillaan. Tulevan jakson aikana valmistellaan laatuksiteerien lausuntokierrosta.

Tulevassa jaksossa suunnitellaan eteenpäin myös projektin tulevia töitä. Laajalta projektiryhmältä selvitetään alustavaa osallistumista syyskauden töihin ja täsmennetään niitä edelleen. Kesäkuun eri tilaisuuksista on saatu arvokasta tietoa ja näkemyksiä laatuksiteerien käyttöönottoon, näitä jalostetaan eteenpäin käyttöönottosuunnitelmaa ajatellen lomien jälkeen. Tiedon laadun kuvauksen pilotoinnista (syyskausi 2021) käydään keskustelua mahdollisten pilottien kanssa.

Tulevassa jaksossa erityisenä riskinä ovat luonnollisesti kesäkauden lomat, mutta tämä on huomioitu TK ydinprojektiryhmän töiden järjestelyissä ja ajoituksissa. Laajan projektiryhmän osallistamisessa on tauko; vielä kesäkuussa tehtävien kyselyjen ja tiedustelujen aikatauluissa pyritään joustamaan lomien huomioiden.

6. Laatuksiteerien eteneminen lausuntokierrokselle

Pilotoinnin pohjalta on tuotettu ehdotus laatuksiteereiksi ja mittareiksi. Projektipäällikkö kertoi, että tämä laatuksiteeri- ja mittaristoehdotus etenee kesälomien jälkeen lausuntokierrokselle. Dokumentti linkitetään 5.7.2021 alkavalla viikolla päivitettävään Tietoaineistojen laatuksiteerit -sivustoon.

Lausuntokierros toteutetaan VM lausuntona Lausuntopalvelu.fi:ssä 6.9.2021 alkaen, kesto 4 viikkoa. Valmistelu ja VM kääntäjien tuottama käännös elokuussa. Lausuntokierroksen kanssa samaan aikaan toteutetaan Tiedon laadun kuvauksen pilotointi. Näiden molempien palaute huomioidaan laatuksiteerisuosituksessa.

Ohjausryhmäevästys lausuntokierroksen erityisiin kysymyksiin: Lausuntokierroksella kannattaa hakea vastauksia erityisesti laatuksiteeri- ja mittaristokokonaisuuksiin sekä työkalusta vastaavalle

5.7.2021

kohdistuviin odotuksiin ja yhteistyön mahdollisuuksiin. Kysymyksiä ei kannata olla liian runsaasti.

7. Muut asiat

eOppivasta on pidetty kesäkuussa palaveri Marika Jokinen (TK), Hanna Siira (HAUS) ja Essi Kaukonen. Keskustelussa toteutustavat ja kieliversiot.

TiHAn ja laatukehikon esittely Migri - TK pääjohtajatapaamisessa 7.6.2021

Laatuhanketta käsitelty pääjohtajatapaamisessa 24.6.2021

22.6.2021 palaveri THL Valtava hankkeen kanssa (Miia Ryhänen-Tompuri). Valtavan syyskuussa valmistuvaan tietotuotantomallin käsikirjaan on sisällytetty tietoaineistojen laatukriteerit. Toimitetaan Ryhänen-Tompurille pilotoinnissa päivittyneiden laatukriteerien ja mittareiden dokumentti sen valmistuttua. Jatketaan yhteistyötä syksyllä.

TK katselmointi järjestettiin maanantaina 21.6.2021. Tilaisuudessa esiteltiin Tiedon laatukehikko hanketta ja tietoaineistojen laatukriteereitä ja mittariston tilannekuvaan. Osallistujilta saatiin keskustelun, chatin ja mentikyselyjen kautta arvokkaita näkemyksiä muun muassa laatukriteerien käyttöönottosuunnitelmaan.

8. Seuraava kokous

23.8.2021. klo 10-11

Jakelu:

Tiedon laatukehikko TiHATP3 Teams-työtila sekä Tiedon laatukehikon verkkosivut